

VIII. PRZEKŁADY TEKSTÓW I INFORMACJE WYDAWNICZE

Ciekawostki wydawnicze

Jerzy Stefański, Consecratio mundi. Theologie der Liturgie bei Johannes Pinski, Pietas liturgica, Studia 7, Eos Verlag Erzabtei, St. Ottilien, 1990.

J. Pinski (1891-1957), śląski prekursor ruchu odnowy liturgicznej (ur. we Wrocławiu), w liturgii widzi przedłużenie Wcielenia, będącego wydarzeniem kosmicznym, gdzie materia - poprzez materię sakramentów - jest niezbędnym środkiem uświęcenia człowieka i zbawienia świata. Liturgia ma charakter wspólnotowy a więź Chrystusa z Jego ludem osadzona jest w zmieniającym się konkretnie historyczno-kulturowym.

Anthony Ward SM, Cuthbert Johnson OSB, Orbis liturgicus - Who is Who in Contemporary Liturgical Studies, Bibliotheca Ephemerides liturgicae - Subsidia, CLV Edizioni liturgiche, Roma 1995, s. 930.

Pokaźnej wielkości słownik biograficzno-bibliograficzny, powstał na podstawie danych zebranych od 209 żyjących profesorów liturgiki z całego świata, którzy odpowiedzieli na apel ogłoszony w 80 czasopismach liturgicznych.

Druga część słownika zawiera dane na temat ludzi wypowiadających się na tematy związane z liturgią, takich jak historycy sztuki, egzegeci, mediewiści, patrologowie, filologowie, teologowie. Pozycja była od początku planowana jako jedna z serii książek zawierających dane na temat "liturgistów" (w sensie szerokim) od roku 1000.

Ks. Jerzy Chmiel, Homilie sakramentalne, Wyd. PTT Unum, Kraków 1996, s. 232.

Bogaty zbiór szkiców i propozycji homilii sakramentalnych (chrzcielnych, ślubnych, z okazji bierzmowania, udzielania sakramentu chorych i nabożeństw pokutnych).

Homilia sakramentalna, zwana przez Ojców Kościoła mystagogiczną, wtajemnicza w misterium zbawienia uobecniane przez Chrystusa w liturgii. Jej podstawą są teksty biblijne czytań liturgii słowa.

Świat sakramentów Johanna Pinskiego w serii Vetera et nova - - Słowo wstępne

Postulat nowej ewangelizacji nie jest czymś nowym. Wyrasta on ze świadomości, że trzeba powrócić do Źródła - wyrażać duszpasterski styl Pana Naszego Jezusa Chrystusa językiem i środkami coraz to nowych epok. Nowa ewangelizacja kieruje się wiernością Chrystusowi i obecnością w świecie.

Ewangelizator przykładą ucho do Serca Boga, słuchając równocześnie głosów ziemi. Tworzenie duszpasterskiej syntezy, harmonijnie ujmującej w całość te dwa wątki, jest wciąż wyzwaniem i zadaniem dla każdego pokolenia. W zależności od stopnia rozeznania i radykalizmu realizacji tych dwu wątków przez ludzi odpowiedzialnych za ewangelizację, na określonych kontynentach i w konkretnych regionach świata Kościół przeżywa swój rozkwit lub schyłek. Tak było zawsze, tak jest dzisiaj, tak będzie zawsze. Pascha Chrystusa trwa w Kościele wszystkich czasów. (...)

Urabianie elity i próba zapobiegania jednemu z najcięższych grzechów czasów nowożytnych, jakim jest zaniedbanie troski o osobę ludzką, stały się programem różnorodnych wysiłków. Była to zarówno wielostronna odnowa studiów teologicznych, biblijnych, patrystycznych, historycznych, ale przede wszystkim ruch odnowy liturgicznej idący z dwu źródeł. Inspiracje oddolne od poszczególnych, charyzmatycznych jednostek - związanych najczęściej z niosącymi tradycję autentycznej liturgii monasterami i elitarnymi ośrodkami światłej wiary, jakimi były ośrodki duszpasterstwa akademickiego - zgodnie współbrzmiały z profetycznymi działaniami św. Piusa X, Papieża Eucharystii.

Czas przed drugą wojną światową był okresem integryzmu, ale i modernizmu. Ruch odnowy liturgicznej nie zajmował się podawaniem recept, bał się racjonalizacji i zmechanizowania w duszpasterstwie, ale wiedząc, że na nowe czasy trzeba przygotować nowy styl katolicyzmu, wykuć nowe metody duszpasterstwa, podkreślał na każdym kroku nadprzyrodzony charakter życia ludzkiego. To mistyka, która stanowi kwintesencję życia chrześcijańskiego, może pokonać nudę bezcelowego życia (bp J. Stepa). Spotkanie z Chrystusem obecnym w liturgii i poznawaniem przez obcowanie z Biblią (jak sugerował o. Pius Parsch) może też ochronić człowieka przed mistyką naturalną - mistyką

narodu i rasy, a dziś "mystyką" uzależnień alkoholowych i narkotykowych, pseudoekstaz, owoców cielesnych pożądań.

W 1918 roku znakomity liturgista Romano Guardini rzucił na księgarski rynek świata mały tomik, znany już polskiemu czytelnikowi: Vom Geist der Liturgie. Twierdził on, że skoro w liturgii można spotkać żywego Boga, to sprawą najważniejszą w życiu człowieka jest przemiana mentalności. Dokonuje jej wiara zawierająca bez reszty słowo Boga i w sakramentach dająca człowiekowi udział w życiu Boga, który jest Miłością.

Obok Guardiniego i innych wielkich liturgów okresu międzywojennego działał Johannes Pinski. Dwadzieścia lat po wydaniu Guardiniego O duchu liturgii wydał on swoją książeczkę Die sakramentale Welt, którą właśnie teraz przekazujemy polskiemu czytelnikowi. To nic, że została napisana przed sześćdziesięciu laty. Takie traktaty są wiekopomne. Tak jak Ambrożego De Mysteriis, jak Augustyna De catechizandis rudibus, jak Jana Chryzostoma Homilie do Ewangelii św. Mateusza - uczą o ukrytej rzeczywistości Chrystusowego Misterium. Nowa epoka może najwyższej wysunąć pod adresem nowego nauczyciela tych prawd postulat dostosowania ich do języka szybko zmieniającego się świata. W traktacie Autor ukazuje życiodajną więź, jaka łączy religię z życiem codziennym dzięki zjednoczeniu z Chrystusem przez udział w Mszy świętej i sakramentach oraz przez modlitwę. Tej tezie podstawowej jest poddany cały program tej tak niezwykle cennej książeczki. Sam tytuł - Die sakramentale Welt - można by oddać przez ewangeliczny termin "nowe stworzenie". Autor jest zafascynowany prawdą o przedłużającym się trwaniu obecnego w Liturgii Chrystusa, który nadal i ustawicznie działa. Obecność i działanie Chrystusa-Głowy tworzą Mistyczne Ciało Chrystusa, Kościół. Stworzony świat spotyka w nim Chrystusa Zbawiciela.

Autor pragnie pomóc ludziom wierzącym poznać i zrozumieć, w jaki sposób porządek nowego stworzenia jest obecny w starym świecie. Te dwa terminy - "nowy" i "stary" - wskazują na prawdę niezwykle istotną dla zrozumienia sensu istnienia, prawdę Dobrej Nowiny o życiu ludzi zmartwychwstałych, żyjących tu na ziemi od chrztu życiem Boga. Ludzie nie dzielą się na starych i młodych, lecz na "starych" i "nowych" - starych przez grzech i nowych przez łaskę! Oto przesłanie, jakie niesie książka wydana przed wielu laty, w której odnajdujemy jednak bez trudności to, co dzisiaj czytamy w pełnym dynamizmie encyklikach Ojca świętego Jana Pawła II, mówiącego prostymi słowami o treściach Soboru Watykańskiego II.

Trzeba to wszystko powoli wchłaniać, tym żyć i to głosić. Właśnie: głoszenie słowa na ambonie i kontynuowanie tego przekazu w posłudze kierownictwa duchowego w konfesjonale jest aktem par excellence mystagogicznym. Jest skierowane do mas, ale jest też naprawdę elitarne. Tworzy świadków. Co więc mamy wynieść z lektury Pinska? - Przeświadczenie, że poprzez odnowę kaznodziejstwa i posługi w konfesjonale, gdzie dokonuje się przemiana mentalności, dokona się dzieło ewangelizacji, a dzięki niemu odnowa Kościoła. Oblubienica objawi swoje piękno!

Bp W. Ś